

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. februar 2023
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Emma Dencker Steenberg
Sagsnr.: 2023-0030-8242
Dok.: 2712407

Besvarelse af spørgsmål nr. 178 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 178 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Natasja Walbom

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 178 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor langt regeringen er med planerne om det i flerårsaftalen for Kriminalforsorgen aftalte fængsel i Kosovo, samt for hvornår regeringen forventer, det kan tages i brug?”

Svar:

1. Den 15. december 2021 indgik den daværende regering (Socialdemokratiet), Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti en ny flerårsaftale for kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 med det formål at skabe et historisk løft af en presset kriminalforsorg.

Aftaleparterne blev i den forbindelse enige om, at der skulle arbejdes for at leje 300 fængselspladser i udlandet til brug for udvisningsdømte udlændinge. Det var afgørende for aftaleparterne, at de udvisningsdømte udlændinge vil skulle afsone i udlandet under danske straffuldbyrdsregler og under fysiske forhold, der grundlæggende svarer til de forhold, der gælder i danske fængsler, og inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser.

Med flerårsaftalens indgåelse blev det ligeledes meldt ud, at Justitsministeriet med aftaleparternes vidende var i forhandling med Kosovo om leje af 300 fængselspladser i Gjilan-fængslet i det sydøstlige Kosovo. På den baggrund underskrev den daværende justitsminister og den kosovariske justitsminister den 20. december 2021 en politisk erklæring (”Letter of Intent”) om at arbejde henimod færdiggørelsen af en traktat om leje af 300 fængselspladser i Gjilan.

2. Siden indgåelsen af flerårsaftalen og den politiske erklæring med Kosovo i december 2021 har der pågået et stort og omfattende arbejde for at skabe det nødvendige aftalemæssige, lovmæssige, fængselsfaglige og praktiske fundament for ibrugtagelsen af fængslet i Kosovo i overensstemmelse med aftaleforudsætningerne.

For det første har der været forhandlet en egentlig traktat mellem Danmark og Kosovo om dansk anvendelse af fængselsfaciliteterne i Gjilan. Traktaten blev færdigforhandlet den 26. april 2022, hvor den blev underskrevet af begge landes justitsministre. Forud herfor havde den daværende

justitsminister i marts 2022 besøgt Kosovo for at drøfte fængselsprojektet med en række centrale politiske aktører.

I traktaten er det – på baggrund af flerårsaftalen – forudsat, at afsoningen i Kosovo vil skulle foregå efter danske regler, efter grundlæggende samme forhold som i danske fængsler og i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Traktaten fastsætter herudover øvrige vilkår inden for en række centrale områder, f.eks. om indsattes adgang til sundhedsbehandling, herunder at sundhedsbehandlingen i fængslet forestås fra dansk side, og Kosovos ansvar for at sikre de fysiske og bemandingsmæssige afsoningsforhold, herunder ombygningen af fængslet til, hvad der svarer til forholdene i danske fængsler. Herudover fastsætter traktaten bl.a., at fængslet efter ibrugtagelse vil være ledet af en dansk institutionsleder med tilhørende dansk stab, der vil være ansvarlig for, at fængslets drift lever op til danske standarder og for at tilrettelægge samarbejdet med det kosovariske personale og de kosovariske myndigheder.

Traktaten indeholder et såkaldt ratifikationsforbehold. Forbeholdet indebærer, at traktaten først træder i kraft, når parterne har givet hinanden skriftlig underretning om, at de nationale juridiske forudsætninger for traktatens ikrafttræden er opfyldt.

Med vedtagelsen af lov nr. 893 af 21. juni 2022 gav Folketinget samtykke til, at regeringen – på Danmarks vegne – kan ratificere traktaten med Kosovo. Endvidere tilvejebragte loven de juridiske forudsætninger for, at udvisningsdømte udlændinge kan overføres til afsoning i fængslet i Kosovo. Loven blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget (S, V, K, DF, SF og LA).

Siden indgåelsen af flerårsaftalen og færdigforhandlingen af traktaten er der pågået et større forberedelsesarbejde på teknisk niveau, der skal sikre, at ibrugtagelsen og drift af fængslet er i overensstemmelse med aftalens forudsætninger, danske regler og Danmarks internationale forpligtelser. Det har således i regi af Direktoratet for Kriminalforsorgen været afsøgt, hvordan afsoningsforholdene i danske fængsler i praksis kan omsættes til implementerbare krav og planer for, hvordan fængslet i Kosovo skal ombygges, tilpasses og bemandes. Ligeledes er der udført et omfattende arbejde for at afdække, hvordan fængslet vil skulle fungere i samspil mellem Danmarks og Kosovos kriminalforsorge, øvrige implementerende myndigheder, den danske ledelse og stab i fængslet samt det kosovariske personale.

Der er således etableret en tæt myndighedskontakt, hvor planer for ombygning, tilpasning, bemanning og drift løbende drøftes for at sikre, at afsoningen kan realiseres under forsvarlige og fremtidssikrede forhold, og hvor repræsentanter fra de to kriminalforsorges siden traktatindgåelsen har mødtes jævnligt.

Ved indgåelsen af flerårsaftalen for kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 var det forventningen, at ibrugtagning af fængselspladserne i Kosovo kunne påbegyndes ved begyndelsen af 2023. Det fremgik af det lovforslag, som skaber det retlige grundlag for anvendelsen af fængselspladserne i Kosovo, at det kunne vise sig, at den tidsmæssige forventning ikke kunne indfries, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 180, som fremsat, side 37.

Ombygningen af fængslet går i gang, når traktaten er ratificeret og trådt i kraft. Det er på nuværende tidspunkt vurderingen, at det vil tage 21-26 måneder fra, at traktaten træder i kraft, til fængslet kan tages i brug.

3. Som det fremgår af regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark”, vil regeringen fastholde aftalen med Kosovo. Som justitsminister gør jeg, hvad jeg kan for at fremme processen, hvilket også er baggrunden for, at jeg efter min tiltræden har været i kontakt med min kosovariske justitsministerkollega med henblik på afslutning af ratifikationsprocessen. Det er i den forbindelse mit klare indtryk, at projektet også fra kosovarisk side fortsat er en vigtig prioritet, og at der arbejdes på, at traktaten snart vil kunne behandles i Kosovos parlament.

Det er imidlertid også afgørende for mig, at vi med et så stort og banebrydende projekt gør, hvad vi kan for at sikre, at implementeringsarbejdet og den varige drift bliver så langtidsholdbar som muligt.

Det er fortsat min klare ambition, at Danmark sender de første udvisningsdømte udlændinge til afsoning i Kosovo, så snart det er muligt. De relevante myndigheder, ikke mindst Direktoratet for Kriminalforsorgen, har arbejdet intenst med forberedelsen af ibrugtagning af fængslet. Dette arbejde forsætter ufortrødent.